

mig at benytte —, Venstres Ordfører, den nuværende højtærede Finansminister, udtalte den 2. Juli 1915: „Naar nu den højtærede Finansminister her har foreslaaet et Laan, som selvfølgelig, absolut set, er ubetydeligt“ — det var paa 60 Millioner — „i Sammenligning med, hvad der forlanges i de større Lande, har han heller ikke behøvet at gøre sig større Bymringer ved Tanken om Muligheden af at faa det gennemført, thi han har den samme Hjælper, som Finansministrene har i de andre Lande. Ogsaa hos os er der en Nødvendighed, som tvinger.“ Derefter tilføjede han: Jeg billiger ligeledes, at man ikke straks søger Dækning ved Forhøjelse af Formue- og Indkomstskatten, da det er uheldigt, „derfor skal jeg her ved denne Lov ikke insistere paa, at der allerede nu enten skaffes Dækning eller gives bestemt Tilsagn om, at der skaffes Dækning indenfor en vis kortere Tids Forløb.“ Saa havde vi Ro i det væsentlige fra Juli 1915 til Foraaret 1917. Da kom Finansministeren med Skattelovforslag omfattende væsentligt direkte Skatter, og saa traadte Venstres Ordfører op og erklærede: Nu maa man holde op, det gaar ikke an vedblivende at tage Skatterne direkte, maa vi bede om at faa indirekte Skatter, og Venstres Ordfører, den nuværende højtærede Finansminister, gav Anvisning paa Forlystelsesskattens væsentlige Forhøjelse, paa Forhøjelse af Vinskatten, paa Forhøjelse af Skatten paa Forbrugsartikler — nu kan vi ikke nøjes med Formue- og Indkomstskatten, maa vi bede om indirekte Skatter. Og den radikale Finansminister Brandes fulgte Anvisningen, var lydhør overfor det Ønske, som blev fremsat af Venstres Ordfører, og mødte i September 1917 med Skatter, hvori der ogsaa fandtes en rigelig Del indirekte Skatter. Venstres Ordfører var glad ved dem, han sagde om Skatterne som Helhed: „Det Minimum af Skatter, man maa kræve, er naturligvis det Beløb, der skal gaa med til den forøgede Statsgælds Forrentning og Afbetaling. Det er nu opfyldt, og der er ikke saa lidt ud over det.“ Der var ikke Tale om, at han vilde have flere Skatter, tværtimod, han syntes, der var ikke saa lidt ud over, hvad man egentlig maa kræve, men under de

forhaandenværende Omstændigheder gaar man til det. Derefter taler han om indirekte Skatter og siger: „Forholdet mellem Forøgelsen af de direkte og de indirekte Skatter er efter de fremsatte Lovforslag — jeg holder altsaa Ejendomsskylden udenfor — 60 for direkte mod omtrent 20 for indirekte Skatter, altsaa Forøgelsen for de indirekte Skatter udgør $\frac{1}{4}$ af hele Forøgelsen. Det er et Forhold, som jeg kan erklære mig tilfreds med, og jeg vil straks sige, at jeg vil støtte den højtærede Minister i at opretholde dette Forhold.“ Det var den nuværende højtærede Finansministers Stilling i 1917. Socialdemokraterne var knapt saa glade, de var ikke i den Grad begejstrede, og vor Ordfører, nu afdøde Sigvald Olsen, udtalte: „Lovforslagene om de indirekte Skatter kan vi ikke give vor Tilslutning, medmindre den yderste Nød skulde tvinge os dertil. — Jeg synes, at Finansministeren, forinden han fremsatte Forslag om saa store indirekte Skatter, som Tilfældet er her, skulde have forsøgt at forelægge Forslag om større direkte Skatter, og hvis det saa viste sig, at de ikke kunde gennemføres, da, men ogsaa først da, skulde han have fremsat det Lovforslag, han her har fremsat. Den højtærede Finansminister vil formodentlig hertil bemærke, at han behøvede efter den Erfaring, han har gjort, ikke først at gøre disse Forsøg, for han var vis paa, hvorledes Udfaldet vilde blive, og det kan godt være, han ikke har helt Uret heri.“

Naar vi nu møder Venstres Agitatorer, ikke mindst Indenrigsministeren og Landbrugsministeren, erklærer de, at der er ingen, som har givet saa mange indirekte Skatter som den radikale Regering. Hvorfor gjorde den det? Socialdemokraterne har jo været med til disse indirekte Skatter. Læs nu, hvorledes Venstre — og de Konservative endnu mere — som Betingelse for at gaa med til yderligere Skattepaalæg krævede, at der skulde være en betydelig Del indirekte Skatter, hvorledes Socialdemokraterne til det sidste protesterede derimod og sagde: Kun naar der ingen anden Udvej er, maa vi gaa med. Nu anvender man dette og siger, at Socialdemokraterne er gode Tilhængere af indirekte Skatter, de gik med til dem